

принципът за безплатното учение, особено за децата от възрастта, презъ която подлежатъ на задължително учение. Беднитѣ деца сж подържани съ хляба, дрехи, учебници и пр., а както е на много мѣста и у насъ, нуждитѣ пособия се набавятъ сжщо безплатно за всички ученици.

Сжщитѣ тия принципи на безплатностъ и задължителностъ сж прокарани и у насъ въ чл. 78 отъ Конституцията. И трѣбва да признаемъ, че тия положения съ ревностъ систематично сж прокарвани въ нашия животъ отъ всички правителства. Съ право починалиятъ професоръ Агура отбелязва, че това е било единъ отъ най-важнитѣ стимули въ политиката на страната ни. И друго-яче не можеше да бжде. Подтиснатъ отъ петвѣковното политическо и духовно робство, народътъ ни не е можалъ да се развива еднакво съ западноевропейскитѣ народи и се ползва съ богатата, които културата и цивилизацията даватъ. И най-обикновениятъ разумъ не може да отрече, че, за да влѣземъ въ семейството на тия народи и се запазимъ като нация, ние трѣбва да догонимъ онова стѣпало на развитие, до което сж стигнали тѣ. За това задължителното учение се разви отъ 7 до 14 години и то като се разшири презъ 1921 г. въ кръга на прогимназиалното учение. Все пакъ, колкото и усилия да се правятъ въ това направление, не сме достигнали до възможното положение. Тая задължителностъ гарантира формалната грамотностъ, т. е. лицето да знае да прочете нѣщо и се подпише. Ако, обаче, се погледе на нейното качество, ще се види, че грамотността на много лица е подъ нормата на преценка въ другитѣ държави. Голѣма частъ отъ ония, които считаме грамотни, не могатъ самостоятелно, правилно и ясно да разбератъ прочетеното, или да се изкажатъ чисто и пълно писмено.

За този резултатъ при прокарване принципа на задължително и безплатно учение въ училището има много причини, които се коренятъ въ условията на живота ни. Такива сж: културното ни състояние, възгледитѣ на населението, липса на достатѣчни материални срѣдства да се обзаведатъ училищата и подпомогне обу-